

רעפ 58254-01-25 - יעקב קדוש נ' מדינת ישראל

רע"פ 58254-01-25 - יעקב קדוש נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 58254-01-25

יעקב קדוש

נגד

מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

[28.01.2025]

כבוד השופט יוסף אלרון

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת ב-ע"פ 13563-01-23 מיום 24.12.2024 שניתן

על ידי השופטים י' שטרית, ת' נסים שי ו-א' אבו-אסעד

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת (השופטים י' שטרית, ת' נסים שי ו-א' אבו-אסעד) ב-ע"פ 13563-01-23 מיום 24.12.2024 במסגרתו נדחה ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בנצרת (סגן הנשיא נ' אדריס) ב-ת"פ 62119-12-16 מיום 28.11.2022.
2. המבקש הורשע לאחר ניהול הליך הוכחות בעובדות כתב האישום, לפיהן שימש ביחד עם אחר כמנהל פעיל של חברה אשר לא העבירה לרשויות המס את המיסים שנוכו ממשכורותיהם של עובדי החברה ומתשלומים ששולמו להם. כמו כן, המבקש, האחר והחברה לא הגישו במועד דו"ח אודות הכנסות החברה לשנת 2014.
- בגין האמור, המבקש הורשע בשמונה עבירות של אי העברה במועד של מס שנוכה, לפי סעיף 219 וסעיף 224 א לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: פקודת מס הכנסה); וכן בעבירה של אי הגשת דו"ח במועד, לפי סעיף 216(4) וסעיף 224 א לפקודת מס הכנסה. בגזר הדין, בית משפט השלום התייחס לכך שהעבירות בוצעו "באחריותם ובידיעתם [של המבקש והאחר - י' א'] על כל המשתמע מכך", וציין את פוטנציאל הנזק בעבירות מסוג זה. משכך, על המבקש נגזר עונש של שני חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד ענישה נלווית.
3. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי הן על הכרעת הדין הן על גזר הדין, אולם חזר בו מהערעור על הרשעתו. במוקד הערעור על גזר הדין, טען המבקש כי מאחר שהעבירות שבהן הורשע הן עבירות אחריות קפידה, אזי שבהתאם לסעיף 22(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), לא ניתן לגזור עליו עונש מאסר בפועל בהיעדר התקיימות יסוד נפשי של רשלנות או מודעות.

- בית המשפט המחוזי קבע כי על אף שהיסוד הנפשי לא קיבל "ביטוי מפורש" בהכרעת הדין, הרי שבפועל הוכח קיומו של היסוד הנפשי הנדרש להשתת עונש מאסר בפועל. זאת, בין היתר מאחר שהמדינה הודיעה בכתב האישום כי תעתור לעונש מאסר בפועל, ובמהלך ההליך הובאו ראיות להוכחת היסוד הנפשי של המבקש. כמו כן, לאורך הכרעת הדין בית משפט השלום התייחס לכך שהמבקש היה מודע באופן אישי לביצוע העבירות. נקבע אפוא כי בדיון הושת על המבקש עונש מאסר בפועל, וכן נקבע כי העונש שנגזר עליו הולם את חומרת מעשיו ואת נסיבותיו האישיות, ואין להתערב בו.
4. בבקשה שלפניי, המבקש שב ומעלה טענות כלפי האפשרות להשית עליו את עונש המאסר בפועל. נטען כי לצורך גזירת עונש מאסר בעבירת אחריות קפידה, נדרשת הוכחה פוזיטיבית של יסוד נפשי של רשלנות או מודעות, בעוד שבענייננו יסוד כאמור לא נקבע במסגרת הכרעת הדין של בית משפט השלום. משכך, נטען כי לא ניתן היה לגזור על המבקש עונש מאסר.
5. דין הבקשה להידחות. רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים נדירים בלבד, המעוררים סוגיה משפטית עקרונית החורגת מענייני הפרטני של המבקש, כאשר מתעוררים בנסיבות העניין שיקולי צדק ייחודיים או כשנגרם עיוות דין (רע"פ 34769-11-24 אלגריבי נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (25.11.2024)). המקרה דנן אינו נמנה על חריגים אלה.
6. לצורך הרשעה בעבירת אחריות קפידה, ניתן להסתפק בחזקת הרשלנות - במסגרתה נדרשת התביעה להוכיח את היסוד העובדתי בעבירה בלבד, ובשלב זה הנאשם נדרש להוכיח כי לא התרשל וכי "עשה כל שניתן למנוע את העבירה" (סעיף 22(ב) לחוק). העובדה כי התביעה אינה נדרשת להוכיח באופן פוזיטיבי יסוד נפשי, ממקמת אפוא את עבירות האחריות הקפידה "בתחתית הסולם העונשי" (ע"פ 4783/09 שולשטיין נ' רשות ההגבלים העסקיים, פסקה 24 (16.9.2010); ע"פ 4946/07 מקלדה נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (19.2.2009) (להלן: עניין מקלדה)). בהתאם, אין להטיל בגין עבירות אלה עונש מאסר בפועל, אלא אם התביעה הוכיחה קיומו של יסוד נפשי של מודעות או רשלנות (סעיף 22(ג) לחוק).
- בענייננו, בדומה לעניין מקלדה, הכרעת הדין של בית משפט השלום לוותה בקביעות ברורות ביחס ליסוד הנפשי של המבקש ותוך התבססות עליהן (שם, פסקה 25). בין היתר, בהכרעת הדין נקבע כי למבקש ולאחר "היה חלק מהותי ופעיל בפתיחת החברה ... שניהם היו מעורים בכל הפרטים הרלוונטיים לניהול החברה - לרבות ענייני כספים והקשר עם רשויות המס..." (פסקה 46). עוד נקבע כי המבקש "לקח חלק פעיל ביותר בניהול השוטף של [החברה - י' א'], בכל המישורים (לרבות המישור הכספי)" (שם). בנסיבות אלה, הלכה למעשה, הוכח היסוד הנפשי הנדרש לשם גזירת עונש מאסר בפועל. משכך, בדיון נדחו טענותיו על ידי הערכאות קמא, וטענות אלה אינן מצדיקות מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי".
7. אשר על כן, הבקשה נדחת. משכך, מתייתרת ההכרעה בבקשה לעיכוב ביצוע. לנוכח נסיבות המקרה והטענות שפורטו בבקשה, אף לא ראיתי מקום להורות על מינוי סניגור למבקש, וזאת בין היתר בהתחשב בכך שהיה מיוצג בערכאות קמא.
- ניתנה היום, כ"ח טבת תשפ"ה (28 ינואר 2025).